

АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ - СКОПЈЕ

3126.

Врз основа на член 157 од Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 96/2018 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/2019) и член 20, 50 и 51 од Статутот на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост Скопје, по претходно добиено одобрение од Регулаторна комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија со Одлука бр.11-681/2 од 25.05.2021 година, Управниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје, на состанокот одржан на 22.7.2021 година со Одлука УО бр.02-3295/213/1 донесе

МРЕЖНИ ПРАВИЛА ЗА ДИСТРИБУЦИЈА НА ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА ЗА ГРЕЕЊЕ

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ 1.1 ВОВЕД

Член 1 Предмет на уредување

(1) Со овие Мрежни правила за дистрибуција на топлинска енергија за греење (во понатамошниот текст: Мрежни правила) се уредуваат:

1) техничко-технолошките услови за приклучување на потрошувачите и на производителите на топлинска енергија на системот за дистрибуција на топлинска енергија, засновани на начелата на недискриминаторност, објективност и транспарентност;

2) техничките и другите услови што треба да ги обезбедат корисниците на системот за дистрибуција на топлинска енергија;

3) мерките, активностите и постапките во случај на хаварији;

4) условите и начинот за пристап на трети страни на системот за дистрибуција на топлинска енергија, засновани на начелата на недискриминаторност, објективност и транспарентност;

5) функционалните барања и класата на точност на мерните уреди, како и начинот на мерење и пресметка на испорачаната топлинска енергија во дистрибутивната мрежа и на мерните места на потрошувачите;

6) содржината на плановите за развој на дистрибутивниот систем, како и начинот и постапката според која корисниците на системот ги доставуваат неопходните податоци за изготвување на плановите за развој;

7) начинот и постапката за обезбедување на системската резерва и системските услуги од страна на регулираниот производител;

8) начинот и постапката на размена на податоците меѓу операторот на дистрибутивниот систем, регулираниот производител, производителите и снабдувачите;

9) постапка за исклучување на потрошувачите од дистрибутивниот систем;

10) начинот и постапката за известување на корисниците на системот.

Член 2 Дефиниции и користени кратенки

(1) Изразите употребени во овие Мрежни правила го имаат следното значење:

1) Безбедност е способност за обезбедување на заштита на здравјето и животот на луѓето, заштита на животната средина и имотот со преземање на технички и други видови безбедносни мерки при производство, пренос и дистрибуција на енергијата или енергентите;

2) Греења инсталација на објектот е севкупност од циркулациони пумпи, цевководи, вентили и служи доведената топлинска енергија до топлинските станици да ја дистрибуира до греењата инсталација на потрошувачот и да овозможи затоплување на поедините имоти. Кога кон една топлинска станица се приклучени повеќе од еден објект секој од приклучните цевководи на поедините објекти се елемент на греењата инсталација на поедините објекти. Границата помеѓу топлинската станица и потрошувачот при директен систем на греење е мешачкиот дел, а при индиректен систем на греење е топлиноизменувачот;

3) Греења инсталација на потрошувачот ја сочинуваат греејни тела на потрошувачот и припадните приклучни цевки и арматура кои се надоврзуваат на греењата инсталација на објектот;

4) Топловодна дистрибутивна мрежа (во понатамошен текст дистрибутивна мрежа) е мрежа од меѓусебно поврзани водови, пумпи и друга опрема и постројки која што претставува составен дел на дистрибутивен систем и преку која се пренесува топлинска енергија од местата на приклучок на производните постројки на влезот на дистрибутивната мрежа до приклучоците на дистрибутивниот систем за потрошувачите;

На влез во дистрибутивната мрежа границата помеѓу дистрибутерот и регулираниот производител, односно производителот се верификуваните мерни уреди во сопственост на дистрибутерот. На излез од дистрибутивната мрежа границата помеѓу дистрибутерот и потрошувачите се местата на поврзување на приклучоците со дистрибутивната мрежа;

5) Дистрибуција на топлинска енергија е пренесување на топла вода или пареа преку дистрибутивна мрежа и управување со системот за дистрибуција на топлинска енергија на определено подрачје заради испорака на топлинска енергија на купувачите, не вклучувајќи снабдување со топлинска енергија;

6) ЕСКО е правно лице што обезбедува енергетски услуги или други мерки заради подобрување на енергетската ефикасност кај своите корисници и кое прифаќа извесен степен на финансиски ризик при извршување на работите, а плаќањето на услугите е целосно или делумно засновано на постигнатото подобрување на енергетската ефикасност или постигнување на други договорени критериуми;

7) Загуби во дистрибутивен систем е разликата помеѓу вкупно преземената топлинска енергија на влез во дистрибутивната мрежа и вкупно испорачаната топлинска енергија на мерните места на потрошувачите;

8) Корисник на дистрибутивен систем за топлинска енергија е физичко или правно лице кое го користи дистрибутивниот систем заради предавање и/или преземање на топлинска енергија за греење, односно производителите, потрошувачите и снабдувачите со топлинска енергија;

9) Купувач на топлинска енергија е физичко или правно лице кое купува топлинска енергија за сопствена потрошувачка или за натамошна продажба;

10) Мерен уред на влез во топлинската станица е уред за мерење на испорачаната топлинска енергија од дистрибутивната мрежа во објектот;

11) „Мерен уред кај потрошувачот“ е уред чија функција е регистрирање на испорачаната топлинска енергија на поединечен Потрошувач во индивидуален или колективен објект

12) Мерен уред на влез во дистрибутивна мрежа е уред за мерење на испорачаната топлинска енергија од производителот во топоводната дистрибутивната мрежа;

13) Мерно место е местото каде е лоциран мерниот уред на топлинска енергија;

14) Оператор на системот за дистрибуција на топлинска енергија (во понатамошниот текст: Дистрибутер) е друштво, носител на лиценца, кое врши дејност дистрибуција на топлинска енергија и управува со системот за дистрибуција на топлинска енергија и е одговорно за работењето на дистрибутивниот систем, неговото одржување, развој и за обезбедување долгорочна способност на системот за задоволување на разумните потреби за дистрибуција на топлинска енергија, не вклучувајќи снабдување со топлинска енергија;

15) Потрошувач на топлинска енергија за греење (во понатамошниот текст: Потрошувач) е субјект кој набавената топлинска енергија ја користи за сопствена потрошувачка;

16) Приклучок на дистрибутивен систем за топлинска енергија е функционална врска на водови (цевководи), опрема и уреди со кои објектите и инсталациите на корисникот се поврзуваат на дистрибутивниот систем;

Границата помеѓу грејната инсталација на објектот и приклучокот на дистрибутивниот систем се излезните вентили за затворање на грејната инсталација од објектот на потрошувачот. Границата помеѓу приклучокот на дистрибутивниот систем и дистрибутивната мрежа е местото на поврзување на приклучокот со дистрибутивната мрежа.

17) Приклучување претставува операција на ставање на приклучокот во функција;

18) Пристап на трета страна е право на корисниците да имаат пристап до системот за дистрибуција на топлинска енергија на објективен и недискриминаторен начин според регулирани услови и по претходно објавени тарифи;

19) Производител на топлинска енергија е носител на лиценца кој врши енергетска дејност производство на топлинска енергија за греење без обврска да го почитува температурниот режим за работа на топланите на регулираниот производител;

20) Регулиран производител на топлинска енергија (во понатамошниот текст: Регулиран производител) е носител на лиценца кој врши енергетска дејност производство на топлинска енергија, кој има обврска да обезбедува топлинска енергија за потребите на потрошувачите и системски услуги за потребите на операторот на системот за дистрибуција на топлинска енергија на кој што производителот е приклучен, по регулирани услови, цени и тарифи;

21) Распределувач на надоместокот за топлинска енергија е уред со кој се овозможува распределба на надоместокот за потрошената топлинска енергија на ниво на потрошувач (во понатамошниот текст: Распределувач);

22) Сигурност е сигурност во снабдувањето и обезбедувањето на топлинска енергија и техничка сигурност на енергетските системи;

23) Систем за дистрибуција на топлинска енергија (во понатамошниот текст: дистрибутивен систем) е систем од меѓусебно поврзани водови, објекти, уреди и постројки за пренос или дистрибуција на топлинска енергија кој што претставува интегрирана техничко-технолошка и функционална целина, а служи за испорака на топлинска енергија од производителите, односно изворите до потрошувачите;

24) Системски или помошни услуги се неопходни услуги за работата на системот за дистрибуција на топлинска енергија заради обезбедување на сигурно и доверливо работење и управување со системот;

25) Снабдувач со топлинска енергија (во понатамошниот текст: Снабдувач) е носител на лиценца кој ги снабдува потрошувачите со топлинска енергија и може да врши трговија со топлинска енергија;

26) Топлинска енергија е енергија во облик на топла вода или пареа добиена во постројки за производство на топлинска енергија со користење на горива (фосили, биомаса или биогаз), геотермални извори или сончева енергија;

27) Топлоносител е топлата вода со која се пренесува топлинската енергија од производителот на топлинска енергија до потрошувачот на топлинска енергија за греење;

28) Топлинска енергија за греење е енергија во облик на топла вода или пареа добиена во постројки за производство на топлинска енергија наменета за греење на простории во објекти;

29) Топлинска станица е дел од дистрибутивен систем за топлинска енергија кој се надоврзува на дистрибутивната мрежа и служи за регулација на влезните параметри на топлоносителот во грејната инсталација на потрошувачот и мерење на испорачаната топлинска енергија;

Топлинската станица е составен дел од функционалната целина на приклучокот на дистрибутивниот систем и е сместена во физички обезбеден простор со контролиран пристап.

30) Часови на работа на системот во едно деноноќие h е бројот на часови во кои регулираниот производител испорачува топлинска енергија во дистрибутивната мрежа и/или дава системски услуги, со цел во периодот од 06.00 до 22.00 часот, во текот на грејната сезона, кај потрошувачот да се обезбеди внатрешна собна температура од $20+1^{\circ}\text{C}$;

31) Часови на работа на системот H е сума од часовите на работа на системот во едно деноноќие h во периодот на пресметка.

2. ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИ УСЛОВИ И ПРИСТАП НА ТРЕТИ СТРАНИ НА СИСТЕМОТ ЗА ДИСТРИБУЦИЈА НА ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА ЗА ГРЕЕЊЕ

2.1 ПРАВИЛА ЗА ПРИКЛУЧУВАЊЕ

Член 3

Цел на правилата за приклучување

(1) Целта на правилата за приклучување утврдени со овие Мрежни правила е да се утврдат:

1) техничките, проектните и оперативните критериуми кои треба да бидат исполнети од страна на секој барател за приклучување на дистрибутивниот систем;

2) техничките, проектните и оперативните критериуми кои дистрибутерот треба да ги исполни, а кои се однесуваат на делот на дистрибутивна мрежа на местото каде што се бара да се изврши приклучувањето;

3) техничките, проектните и оперативните критериуми кои треба да бидат исполнети од страна на секој барател за исклучување од дистрибутивниот систем;

4) техничките, проектните и оперативните критериуми кои треба да бидат исполнети од страна на секој барател за изменување на приклучокот и топлинска станица;

5) техничките, проектните и оперативните критериуми кои треба да бидат исполнети од страна на секој барател за дислокација на дел од дистрибутивниот систем.

Член 4

Техничко-технолошки услови за приклучување

(1) Сите постројки за производство и потрошувачка на топлинската енергија треба да бидат приклучени на дистрибутивниот систем во согласност со важечките технички стандарди и со цел да се избегне нарушување на доверливоста на целиот систем.

(2) Производителот на топлинска енергија со приклучувањето кон дистрибутивниот систем не треба да предизвика зголемување на трошоците за дистрибуција на топлинска енергија и не треба да предизвика пореметување на хидрауличните параметри на дистрибутивната мрежа.

(3) Објектите на корисниците, за да бидат приклучени на дистрибутивниот систем треба да ги задоволат техничките барања во однос на техничкото решение за приклучок, топлинска станица, уредите за мерење и комуникациските системи определени со овие Мрежни правила и Посебните технички услови за проектирање, изведба и одржување на системот за дистрибуција на топлинска енергија.

(4) Посебните технички услови за проектирање, изведба и одржување на системот за дистрибуција на топлинска енергија ги донесува Дистрибутерот и ги објавува на својата веб страна.

2.1.1 ПОСТАПКА ЗА ПРИКЛУЧУВАЊЕ НА ДИСТРИБУТИВНИОТ СИСТЕМ ЗАРАДИ ПРЕЗЕМАЊЕ НА ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА ЗА ГРЕЕЊЕ

Член 5

Барање за Енергетска согласност за пристап

(1) Потенцијалниот корисник на системот за дистрибуција на топлинска енергија е должен до Дистрибутерот да поднесе Барање за обезбедување на Енергетска согласност за пристап на системот за дистрибуција со кое треба да достави:

- 1) податоци за барателот;
- 2) одобрение за градба на објектот;
- 3) адреса на објектот;
- 4) тип на објектот;
- 5) податоци за инвеститорот;
- 6) површина за затоплување (m²);
- 7) инсталирана топлинска моќност (kW);
- 8) ситуација на објектот 1:1000 со вртана локација на топлинската станица;
- 9) капацитет на постројките за испорака, односно објектите за користење на топлинска енергија;
- 10) време на почеток на користење на системот за дистрибуција на топлинска енергија.

Член 6

Решение за Енергетска согласност за пристап

(1) Дистрибутерот е должен во рок од 15 дена да го разгледа Барањето и издаде Решение за Енергетска согласност за пристап на системот за дистрибуција.

(2) Во случај на позитивно Решение за Енергетската согласност за пристап, Решението покрај основните податоци за потенцијалниот корисник, треба да содржи:

1) краен рок за поднесување на Барање за издавање на Решение за приклучок од страна на корисникот на дистрибутивниот систем, кој во зависност од сложеноста на објектот не може да биде подолг од 2 години, од датумот на издавање на Решението за Енергетска согласност за пристап;

2) максимално одобрената количина на топлинска енергија што ќе се предава или презема на/од системот за дистрибуција на топлинска енергија;

3) основни технички податоци за приклучување.

(3) Во случај на негативно Решение за Енергетска согласност за пристап на системот за дистрибуција, Дистрибутерот е должен да ги образложи причините поради кои Решението е негативно.

(4) Против Решението барателот може да поднесе жалба до Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија.

Член 7

Барање за приклучување на системот за дистрибуција на топлинска енергија

(1) Барателот, кој согласно членот 6 има обезбедено Решение за Енергетска согласност за пристап на системот за дистрибуција, е должен во рокот определен во Решението за Енергетска согласност за пристап на системот за дистрибуција, до Дистрибутерот да поднесе Барање за добивање на Решение за приклучување на системот за дистрибуција на топлинска енергија, кое треба да содржи:

- 1) податоци за барателот;
- 2) адреса на објектот;
- 3) тип на објектот;
- 4) податоци за инвеститорот;
- 5) одобрение за градба на објектот;
- 6) ситуација на објектот 1:1000 со вртана локација на топлинската станица;

7) технолошка шема опис на процесот за производство на топлинска енергија и режим на работа (пристап на други снабдувачи и производители);

8) предлог техничко решение на приклучокот со изведена документација и спецификација на опремата;

9) основен проект за термотехника за внатрешната грејна инсталација на објектот со следниве податоци:

1. рекапитулација на проектирани топлински потреби по групи на потрошувачи (W);

2. рекапитулација на грејни површини, односно зафатнините на просторите кои се греат (m², m³);

3. пресметка на трансмисионите и вентилационите загуби на објектот со спецификација на употребените коефициенти за пренос на топлина;

4. хидраулична пресметка на цевната мрежа и режим на регулација;

10) Техничко решение за топлинска станица со:

1. скица на топлинската станица;
2. скица на простор за сместување на топлинската станица;

3. графички и аналитички приказ на падовите на притисок на водовите и уредот во топлинската станица;

4. спецификација на елементи и опрема во топлинската станица со димензија, карактеристики и стандарди;

5. опис на ормарчиња за мерно-регулациона и комуникациска опрема, со скица за поставување на кабли и поврзување;

11) изведбени цртежи.

12) време на почеток на користење на системот за дистрибуција на топлинска енергија.

13) технички прописи за изведба и испитување на инсталацијата и упатства за регулација и управување.

(2) Постапка за приклучување на системот за дистрибуција на топлинска енергија заради преземање на топлинска енергија за греење согласно овие Мрежни правила спроведува и барател кој нема преземано топлинска енергија во период подолг од 2 години. Исклучок се прави само во случај кога дистрибутерот со увид на топлинската станица ќе утврди дека истата е комплетна, функционална и на неа не се вршени преправки од моментот на исклучување од дистрибутивниот систем, а снабдувачот со увид на внатрешната инсталација ќе утврди дека истата е комплетна, функционална и дека се исполнети техничките и законски предуслови за приклучување на барателот.

Член 8

Решение за приклучување на системот за дистрибуција на топлинска енергија

(1) Дистрибутерот е должен во рок од 15 дена да го разгледа Барањето од членот 7 на овие Мрежни правила и да издаде Решение за приклучок на системот за дистрибуција.

(2) Решението за приклучок на системот за дистрибуција на топлинска енергија за греење, покрај основните податоци за корисникот, особено треба да содржи:

- 1) техничко решение за приклучокот,
- 2) податок за инсталирана моќност на објектот во kW;
- 3) затоплуван простор во m² и m³;
- 4) начин на превземање/предавање на топлинската енергија (директен/индиректен);
- 5) место на превземање/предавање и место на мерење на топлинска енергија;
- 6) услови за користење на системот за дистрибуција;
- 7) услови под кои приклучната шахта е достапна за Дистрибутерот и
- 8) проценета вредност на трошоците за приклучок.

Член 9

Проектирање на приклучок и топлинска станица

(1) Проектот за приклучокот и топлинската станица треба да биде изготвен според техничките податоци од Енергетската согласност, од страна на лиценцирана фирма за проектирање, а ревидиран од лиценцирана фирма за ревизија и мора да биде верифициран од страна на дистрибутерот дека е изработен согласно Посебните технички услови за проектирање, изведба и одржување на дистрибутивниот систем.

Член 10

Изведба на приклучок и топлинска станица

(1) Изведбата на приклучокот и топлинската станица во сите фази е на трошок на барателот.

(2) Барателот писмено ќе го извести дистрибутерот за датумот кога ќе почне да го изведува приклучокот и топлинската станица. Кон писменото известување Барателот доставува и копија од проектите од член 9 од овие Мрежни правила и назначува одговорно лице за комуникација со техничкиот надзор на дистрибутерот.

(3) Врз основа на Проектот за приклучок, Техничкото решение за топлинска станица и Посебните технички услови за проектирање, изведба и одржување на дистрибутивен систем, барателот за приклучување пристапува кон изградба на приклучокот и топлинската станица, при што дистрибутерот:

- 1) врши технички надзор во сите фази на изградба на приклучокот и топлинската станица;
- 2) за резултатите од техничкиот надзор на секоја фаза на изградба на приклучокот и топлинската станица писмено го известува одговорното лице на барателот;
- 3) оперативно го организира спојувањето на приклучокот со дистрибутивната мрежа;
- 4) издава Потврди за изведен приклучок, изведено приклучување и изведена топлинска станица, со кои потврдува дека приклучокот, топлинската станица и приклучувањето се изведени целосно согласно проектите и Посебните технички услови за проектирање, изведба и одржување на системот за дистрибуција на топлинска енергија.

(4) Приклучокот се изведува преку приклучна шахта на секундарната топловодна дистрибутивна мрежа со затварачка арматура, така што приклучната шахта е достапна во секое време на дистрибутерот.

(5) По исклучок, новиот приклучок може да се изведува и на постоечки приклучок во случај кога приклучокот е во сопственост на корисник и не е предаден во владение на дистрибутерот, ако корисникот на постоечкиот приклучок и имот дозволи приклучување на новиот корисник по претходно решавање на имотно-правните односи.

Член 11

Барање за приклучување

(1) Корисникот е должен по завршување на изведбата на приклучокот, согласно издаденото Решение за приклучок, до Дистрибутерот да поднесе Барање за приклучување.

(2) Дистрибутерот е должен во рок од 7 дена од денот на приемот на барањето за приклучување да даде писмена согласност за терминот за реализација на приклучувањето.

(3) Кога Дистрибутерот издаде писмена согласност за приклучување, заедно со Корисникот согласно издадената писмена согласност, приклучувањето треба да го извршат во точно закажаниот термин.

(4) Терминот за реализација на приклучувањето е вон грејна сезона. Во рок од 15 дена од денот на издавањето на писмената согласност, Дистрибутерот е должен на корисникот да му овозможи приклучување. Терминот за реализација на приклучувањето може да се даде и во грејна сезона доколку не се предизвика нарушување на технолошкиот процес на работењето на дистрибутивниот систем.

(5) Трошокот за приклучување е на товар на корисникот.

(6) Потрошувачот по извршеното приклучување, може да склучи договор за снабдување со топлинска енергија со Снабдувачот.

Член 12

Пробна работа за ново приклучен Потрошувач на Дистрибутивната мрежа

(1) Дистрибутерот е должен по налог од Снабдувачот да го приклучи објектот на Потрошувачот на Дистрибутивната мрежа во пробна работа во грејниот период, при што Потрошувачот е должен до Снабдувачот да ја достави следната документација:

1) записник за извршен технички прием на приклучокот, топлинската станица, потпишан од страна на Дистрибутерот;

2) записник за извршено испитување под притисок со вода на постројките и инсталациите на Потрошувачот, потпишан од страна на изведувачот и надзорот од страна на инвеститорот; и

3) записник за извршен технички прием и добиено одобрение за употреба на објектот.

(2) По барање на Снабдувачот, Дистрибутерот во претходно определен рок го става во пробна работа објектот кој се приклучува на Дистрибутивната мрежа. Пробната работа трае од 15 до 30 дена и се наплаќа согласно Тарифниот систем за топлинска енергија за греење.

Член 13

Изјава за термоенергетски прием

(1) По завршување на пробната работа Снабдувачот изготвува Изјава за термоенергетски прием на топлинските постројки на грејната инсталација на Потрошувачот и истата се доставува до Инвеститорот, Дистрибутерот и Потрошувачите.

(2) Доколку со Изјавата се одобрува термоенергетски прием на објектот, Снабдувачот со Потрошувачот склучува договор за испорака на топлинска енергија за греење, а Дистрибутерот е должен да отпочне со редовна испорака на топлинска енергија за греење, од датумот определен во Договорот.

(3) Доколку со Изјавата не се одобрува термоенергетски прием, Снабдувачот во Изјавата е должен да ги наведе причините.

2.2 МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ПРЕСМЕТКА НА НАДОМЕСТОК ЗА ПРИКЛУЧУВАЊЕ

Член 14

Методологија за пресметка на надоместокот за приклучување

(1) Надоместокот за приклучување го плаќа барателот за приклучување во кој влегува и надоместокот за создавање технички услови во дистрибутивниот систем за приклучување на нови корисници.

(2) Дистрибутерот ќе им обезбеди на лицата кои бараат приклучување на дистрибутивната мрежа процена на трошоците за изградба на приклучокот и топлинската станица и процена на трошоците за создавање на техничките услови во дистрибутивниот систем за приклучување на нови корисници.

(3) Методологијата за пресметка на надоместокот за приклучување ја изготвува дистрибутерот и е составен дел од овие Мрежни правила.

2.3 ПОСТАПКА ЗА ИСКЛУЧУВАЊЕ НА КОРИСНИК ОД ДИСТРИБУТИВНИОТ СИСТЕМ

Член 15

Исклучување по барање

(1) Секој корисник може да побара исклучување од системот за дистрибуција на топлинска енергија, согласно Правилата за снабдување со топлинска енергија.

(2) Потрошувачот од став (1) од овој член поднесува барање за исклучување до снабдувачот кој, доколку утврди дека потрошувачот ги подмирил сите достасани обврски за преземената топлинска енергија согласно договорот за снабдување и ги исполнил сите услови согласно Правилата за снабдување со топлинска енергија, Барањето за исклучување го доставува до операторот на системот за дистрибуција.

(4) Исклучувањето по барање на потрошувачот, се врши во периоди надвор од грејната сезона, а по исклучок и во грејна сезона, само доколку исклучувањето не предизвика пореметување на термодинамичките и хидрауличните параметри на дистрибутивната мрежа.

(5) Снабдувачот по писмен пат го информира Барателот дали го прифатил неговото барање за исклучување од системот за дистрибуција на топлинска енергија, и го известува за денот и часот, односно периодот во кој може да се изврши исклучувањето.

(6) За извршеното исклучување се составува Записник кој го потпишуваат и снабдувачот и потрошувачот кој барал исклучување.

(7) Потрошувачот кој бара исклучување ги поднесува сите трошоци поврзани со исклучувањето.

(8) Потрошувачот кој бара исклучување е прописно исклучен кога грејната инсталација е физички одвоена од системот за дистрибуција и пломбирана.

(9) Исклучениот потрошувач е должен да им овозможи на дистрибутерот и снабдувачот пристап до мерното место, односно грејната инсталација, во секое време, заради контрола на неовластено користење на топлинска енергија и отчитување на мерачот.

(10) Доколку се бара исклучување на цело мерно место, со Барањето за исклучување се доставува и писмена согласност од сите потрошувачи кои преземаат топлинска енергија од тоа мерно место.

Член 17

Присилно исклучување

(1) Присилно исклучување на корисници од дистрибутивниот систем може да спроведе снабдувачот, во случај кога потрошувачот не ги исполнува условите од договорот за снабдување со топлинска енергија, а по обезбедување на услови за реализација од страна на дистрибутерот.

(2) Присилно исклучување на корисници од системот може да спроведе дистрибутерот во случај кога корисникот неовластено презема топлинска енергија, предизвикува дерегулација на системот, ја загрозува безбедноста на извршителите и функционалноста на системот заради техничка неисправност на грејната инсталација и опремата во топлинската станица, за што писмено ќе ги известат корисникот и снабдувачот.

Член 18

Место и начин на исклучување

(1) Сите постројки за производство и потрошувачка на топлинската енергија треба да бидат исклучени од дистрибутивната мрежа во согласност со важечките технички стандарди и со цел да се избегне нарушување на доверливоста на целиот систем.

(2) Местото на исклучување кај корисниците е местото каде се врши примопредавање на топлинската енергија, при што се применува начин на исклучување кој што не предизвикува физичко оштетување на дел од системот, а се оневозможува повторно приклучување без најава кај дистрибутерот.

(3) Место на исклучување кај потрошувачите се приклучоците на грејните тела или приклучокот на инсталацијата која ги поврзува грејните тела на потрошувачот.

(4) Исклучениот корисник е физички одвоен од:

- 1) дистрибутивната мрежа,
- 2) топлинската станица и
- 3) грејната инсталација.

(5) Доколку сите потрошувачи од едно мерно место бараат да се исклучат, исклучувањето може да се реализира и од топлинската станица (доколку постои техничка можност за тоа), или од шахта, при што до снабдувачот се доставува писмена согласност од сите потрошувачи.

(6) При исклучување на топлинската станица од дистрибутивниот систем, дистрибутерот со записник ќе констатира кои елементи остануваат во сопственост на корисниците, а кои елементи дистрибутерот дополнително ги вградил и се негова сопственост. Елементите кои се дополнително вградени и се во сопственост на дистрибутерот, дистрибутерот има право да ги извади за понатамошна експлоатација, притоа да не ја загрози основната функционалност на топлинската станица.

2.4 ПОСТАПКА ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРИКЛУЧОК И ТОПЛИНСКА СТАНИЦА

Член 19

Барање за согласност за изменување на постоеен приклучок и топлинска станица

(1) Постојниот корисник - потрошувач на топлинска енергија до дистрибутерот поднесува Барање за согласност за изменување на постоеен приклучок и топлинска станица, во случаи ако:

- 1) ја зголеμουва приклучната инсталирана моќност над 20% во однос на претходно одобрената;
- 2) го менува постојниот приклучок;
- 3) врши промени на мерната опрема;
- 4) врши одделување на едно мерно место на поголем број мерни места на иста локација.

Член 20

Решение за согласност за измена на приклучок и топлинска станица

(1) Дистрибутерот, во рок од 15 дена по добиеното Барање за согласност за изменување на постоен приклучок и топлинска станица издава Решение за согласност за измена на приклучок и топлинска станица.

(2) Решението за согласност за измена на приклучок и топлинска станица, освен податоци за барателот и правна поука, содржи Техничко решение за измената, и технички услови кои, согласно Посебните технички услови за проектирање, изведба и одржување на дистрибутивниот систем, треба да бидат исполнети од Барателот за да приклучокот и топлинската станица по изведената измена бидат ставени повторно во функција и приклучени кон дистрибутивниот систем.

(3) Во случај на одбивање на Барањето за согласност за изменување на постоен приклучок и топлинска станица, во Решението покрај правната поука и основните податоци за барателот, дистрибутерот ќе ги образложи причините за одбивањето на барањето.

Член 21

Изведба на измените на приклучокот и топлинска станица

(1) Изведбата на измените на приклучокот и топлинската станица во сите фази е на трошок на барателот.

(2) Барателот ќе го плати на дистрибутерот само делот од надоместокот за приклучување што се однесува за создавање технички услови во системот за приклучување на нови корисници само за зголемената приклучна моќност.

(3) Барателот писмено ќе го извести дистрибутерот за датумот кога ќе почне да ја изведува измената на приклучокот и топлинската станица и ќе назначи одговорно лице за комуникација со техничкиот надзор на дистрибутерот.

(4) Врз основа на Решението за согласност за измена на приклучок и топлинска станица и Посебните технички услови за проектирање, изведба и одржување на дистрибутивен систем, барателот пристапува кон измена на приклучокот и топлинската станица, при што дистрибутерот:

- 1) врши технички надзор во сите фази на изведбата;
- 2) за резултатите од техничкиот надзор на секоја фаза на изведбата писмено го известува одговорното лице на барателот;
- 3) оперативно го организира спојувањето на приклучокот и топлинската станица со дистрибутивната мрежа;
- 4) издава Потврда за изведени измени на приклучок и топлинска станица, со кои потврдува дека измените се изведени целосно согласно Решението за согласност за измена на приклучок и топлинска станица и Посебните технички услови за проектирање, изведба и одржување на дистрибутивниот систем.

2.5 ПОСТАПКА ЗА ДИСЛОКАЦИЈА НА ДЕЛ ОД ДИСТРИБУТИВНА МРЕЖА

Член 22

Барање за согласност за дислокација на дел од дистрибутивната мрежа

(1) Секое правно и физичко лице може да поднесе Барање за согласност за дислокација на дел од дистрибутивната мрежа, доколку дислокацијата не е во спротивност со овие Мрежни правила и другите законски и подзаконски акти.

Член 23

Решение за согласност за дислокација на дел од дистрибутивната мрежа

(1) Дистрибутерот, во рок од 15 дена по добиеното Барање за согласност за дислокација на дел од дистрибутивната мрежа издава Решение за согласност за дислокација на дел од дистрибутивната мрежа.

(2) Решението за согласност за дислокација на дел од дистрибутивната мрежа, освен податоци за барателот и правна поука, содржи Техничко решение за дислокација на дел од мрежата како и сите технички услови кои, согласно Посебните технички услови за проектирање, изведба и одржување на дистрибутивниот систем, треба да бидат исполнети од Барателот за да новоизградениот дел од дистрибутивната мрежа биде ставен во функција.

(3) Во случај на негативно Решение за согласност за дислокација на дел од дистрибутивната мрежа, покрај правната поука и основните податоци за барателот, дистрибутерот ќе ги образложи причините поради кои Решението е негативно.

(4) Проектот за новиот дел од дистрибутивната мрежа треба да биде изготвен според Техничкото решение за дислокација кое е составен дел од Решението за согласност за дислокацијата од страна на лиценцирани фирми за проектирање, ревидирани од лиценцирани фирми за ревизија и мора да биде верифициран од страна на дистрибутерот.

(5) Дистрибутерот за сметка на барателот може да изготви проект за новиот дел од дистрибутивната мрежа.

Член 24

Изведба на дислокација на дел од дистрибутивната мрежа

(1) Изведбата на дислокација на дел од дистрибутивната мрежа во сите фази е на трошок на барателот.

(2) Дислокациите се изведуваат во период надвор од грејна сезона, односно од 01 Мај до 01 Септември.

(3) Барателот писмено ќе го извести дистрибутерот за датумот кога ќе почне да го изведува новиот дел од дистрибутивната мрежа и назначува одговорно лице за комуникација со техничкиот надзор на дистрибутерот.

(4) Врз основа на Решението за согласност за дислокација на дел од дистрибутивната мрежа, Проектот за новиот дел од мрежата и Посебните технички услови за проектирање, изведба и одржување на дистрибутивен систем, барателот пристапува кон изведба на новиот дел од дистрибутивната мрежа, при што дистрибутерот:

- 1) врши технички надзор во сите фази на изведбата;
- 2) за резултатите од техничкиот надзор на секоја фаза на изведбата писмено го известува одговорното лице на барателот;
- 3) оперативно го организира спојувањето на новоизградениот дел од дистрибутивната мрежа на дистрибутивниот систем;

4) издава Потврда за изведениот дел од дистрибутивната мрежа, со кои потврдува дека новоизградениот вод е изведен целосно согласно Решението за согласност за дислокација на дел од дистрибутивната мрежа, Проектот и Посебните технички услови за проектирање, изведба и одржување на дистрибутивниот систем.

3. ТЕХНИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ КОИ ТРЕБА ДА ГИ ОБЕЗБЕДАТ КОРИСНИЦИТЕ НА ДИСТРИБУТИВНИОТ СИСТЕМ

Член 25

Определување на место на разграничување меѓу корисниците на дистрибутивната мрежа

(1) Границата помеѓу дистрибутерот и регулираниот производител односно производителот се верификуваните мерни уреди во сопственост на дистрибутерот.

(2) Границата меѓу дистрибутерот и снабдувачот со топлинска енергија е мерното место, односно мерниот уред на влез во топлинската станица со кој се мери испорачаната топлинска енергија на влез во објектот.

(3) Границата помеѓу дистрибутерот и потрошувачите се местата на поврзување на приклучоците со дистрибутивната мрежа.

Член 26

Технички и други услови кои треба да ги обезбеди регулираниот производител

(1) Регулираниот производител треба:

1) да обезбеди сигурно, безбедно, континуирано и квалитетно производство на топлинска енергија за потребите на потрошувачите;

2) да обезбеди енергија за покривање на загубите во системот, системска резерва и системски услуги за одржување на потребни работни параметри (температура и притисок) во рамките на системот за топлинска енергија;

3) да врши испорака на произведената количина на топлинска енергија до точката на прием на дистрибутивната топловодна мрежа;

4) да врши мерење на испорачаната топлинска енергија во дистрибутивната мрежа со сопствени верификувани мерила во функција на контролно мерење на мерењето што го врши дистрибутерот со своите верификувани мерила;

5) на носителите на лиценца за вршење на енергетска дејност дистрибуција на топлинска енергија и снабдување со топлинска енергија да им ги обезбеди сите потребни информации за извршување на нивните обврски од лиценците;

6) да управува со работата на постројките за производство на топлинска енергија во согласност со закон, други прописи, Мрежните правила и условите и критериумите пропишани во лиценцата;

7) да ги одржува квалитетно своите производни единици, приклучокот кон дистрибутивната мрежа и мерачите на топлинска енергија со кои се врши контролно мерење на топлинската енергија која ја испорачува во дистрибутивниот систем;

8) да го извести дистрибутерот за евентуалните намалувања или прекини на испораката на топлинската енергија, причините на прекинот на производство на топлинска енергија, како и очекуваното време на траењето на прекинот.

Член 27

Технички и други услови кои треба да ги обезбеди производителот

(1) Производителот треба:

1) да обезбеди сигурно, безбедно, континуирано и квалитетно производство и испорака на топлинска енергија до точката на прием во дистрибутивната мрежа;

2) да врши мерење на испорачаната топлинска енергија во дистрибутивната мрежа со сопствени верификувани мерила во функција на контролно мерење на мерењето што го врши дистрибутерот со своите верификувани мерила;

3) да му ги обезбеди на дистрибутерот сите потребни податоци и информации кои се неопходни за извршувањето на неговите обврски од лиценцата;

4) да го извести дистрибутерот за евентуалните намалувања или прекини на испораката на топлинската енергија, како и очекуваното време на траењето на прекинот.

Член 28

Технички и други услови кои треба да ги обезбеди потрошувачот

(1) Потрошувачот кој е приклучен на дистрибутивниот систем треба:

1) да ја одржува грејната инсталација и приклучокот согласно овие Мрежни правила и на начин кој нема да го наруши квалитетот на греењето на други потрошувачи, како и да не го загрози нивното здравје и имот;

2) секоја постапка на одржување на грејната инсталација и приклучокот да ја пријави кај дистрибутерот при што дистрибутерот извршува празнење на специјално подготвената вода од инсталациите;

3) да ги надомести трошоците за празнење на специјално подготвената вода од инсталацијата согласно со Тарифниот систем за продажба на топлинска енергија, во период определен од страна на дистрибутерот;

4) да не ја попречува испораката на енергија на други корисници;

5) да не врши манипулација со мерните уреди;

6) да не врши празнење на специјално подготвената вода од грејната инсталација и топлинска станица;

7) да обезбеди непречен пристап до топлинската станица, мерните уреди и грејната инсталација на овластените лица на дистрибутерот;

8) да ја одржува хигиената во пристапните простории и во просторијата на топлинската станица;

9) да обезбеди континуирано напојување со електрична енергија на уредите во топлинската станица;

10) во најкус можен рок да пријави кај дистрибутерот дефект односно оштетување на топлинската станица, приклучокот, мерните уреди и грејните инсталации;

11) да не врши приклучување на свој објект, уред или инсталација и да не овозможува приклучување на друг корисник без согласност на дистрибутерот;

12) да не ја користи опремата и уредите во топлинските станици и грејната инсталација спротивно на препораките и упатствата од дистрибутерот;

13) да не вградува во топлинската станица и во внатрешната инсталација елементи кои не се во согласност со Посебните технички услови за проектирање, изведба и одржување на дистрибутивен систем, а кои предизвикуваат внатрешна корозија и не се отпорни на топлоносител со pH во опсег од 7,5 до 9,5.

Член 29

Управување и одржување на приклучокот и топлинската станица

(1) Со приклучокот и/или топлинската станица, управува Операторот на системот за дистрибуција на топлинска енергија.

(2) Со цел обезбедување на сигурноста и доверливоста на системот за дистрибуција на топлинска енергија, операторот на системот може да врши одржување и замена на елементи на приклучоците и топлинските станици на објектите. Во сите други случаи, вклучително и инвестиционото одржување на приклучокот или топлинската потстанција, обврската е на товар на потрошувачот.

(3) Потрошувачот е должен да му овозможи на дистрибутерот непречен пристап и управување со приклучокот и топлинската станица согласно овие Мрежни правила.

(4) Доколку потрошувачот не обезбедил одржување на приклучокот и топлинската станица, во случај на дефект, дистрибутерот може, по претходно писмено барање или со составен записник на лице место, да изврши санација на приклучоците во колективен станбен објект, при што трошоците за извршената санација ќе бидат на товар на потрошувачот.

4. МЕРКИ, АКТИВНОСТИ И ПОСТАПКИ ВО СЛУЧАЈ НА ХАВАРИИ

Член 30

Заштита на системот

(1) Со цел да се обезбеди заштита на дистрибутивниот систем, проектирањето и изведбата на дистрибутивната мрежа се врши на начин кој ќе овозможи исклучување на поделните делови на дистрибутивната мрежа поради било какво пореметување, за тоа да не се одрази на останатите делови од системот за дистрибуција на топлинска енергија.

(2) Заштитата на дистрибутивниот систем се постигнува преку вградување на затварачка арматура заради изолирање, заштита од ангажирање на проток над дозволеният заради спречување на хидраулична дерегулација на дистрибутивната мрежа, продор на нетретирани вода од инсталацијата на објектот во дистрибутивната мрежа и друго.

(3) Дистрибутерот со свои интерни акти уредува правила и стратегии за преземање на мерки и постапки за безбедно функционирање на дистрибутивниот систем, како и за ефикасно отстранување на можни дефекти во дистрибутивниот систем.

Член 31

Одбранбен план

(1) Заради спречување на ширење и пренесување на појави и настани кои што предизвикале или би можеле да предизвикаат дефекти или нарушувања на граничните вредности во дистрибутивната мрежа и заради отстранување на дефектите и нарушувањата, дистрибутерот донесува Одбранбен план во кој се пропишани превентивни мерки и корективни дејствија.

(2) Заради спроведување на превентивните мерки, дистрибутерот врши и периодични проверки на системот за дистрибуција на топлинска енергија со испитен притисок, за откривање на потенцијално слабите места на системот.

(3) Превентивните мерки се состојат во управување на дистрибутивната мрежа на таков начин со што ќе се постигне елиминирање на можноста појавениот дефект на било кој дел од дистрибутивната мрежа да прерасне во големо пореметување на системот.

(4) Корективните дејствија се состојат во изолирање на делот од дистрибутивната мрежа каде што се појавил дефектот, за да се избегне понатамошно ширење на последиците од дефектот и да се одржи поголемиот дел од дистрибутивната мрежа во нормални услови.

(5) Одбранбениот план содржи:

1) мерки за заштита при зголемени губитоци на топлоносителот;

2) мерки за заштита од дерегулација на дистрибутивната мрежа.

Член 32

Мерки за заштита при зголемени губитоци на топлоносителот

(1) Одбранбениот план треба да се предвидат мерки и дејствија со кои ќе се намалат, односно спречат:

1) последиците од влијанието на зголемените губитоци на топлоносителот на работењето на постројките на регулираниот производител на топлинска енергија кои може да доведат до испад на топланите;

2) промените на параметрите за квалитетот на топлинската енергија на местото на испорака, настанати поради зголемување на губитоци на топлоносителот.

Член 33

Мерки за заштита од дерегулација на дистрибутивниот систем

(1) За одржување на потребниот проток на топлоносителот во дистрибутивната мрежа, неопходно е местата на приклучок на корисниците да бидат обезбедени со соодветни регулатори (ограничувачи) на протокот на топлоносителот и друга опрема која е во функција на одржување на протокот кај корисниците.

(2) Во случај на дерегулација на функционирањето на дистрибутивната мрежа, односно промена на параметрите на топлоносителот на местата на приклучување на корисниците на дистрибутивната мрежа предизвикани од несоодветен начин на приклучување и користење на дистрибутивната мрежа од страна на корисниците, дистрибутерот треба:

1) да изврши контрола на местата за можната појава и да ги утврди причините за настанатата дерегулација на функционирањето на дистрибутивната мрежа;

2) да преземе мерки за елиминирање на утврдените причини за појавата на дерегулација на функционирањето на дистрибутивната мрежа.

5. ФУНКЦИОНАЛНИТЕ БАРАЊА И КЛАСАТА НА ТОЧНОСТ НА МЕРНИТЕ УРЕДИ, КАКО И НАЧИНОТ НА МЕРЕЊЕ И ПРЕСМЕТКА НА ПРЕЗЕМЕНА И ИСПОРАЧАНА ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА ВО ОД ДИСТРИБУТИВНИОТ СИСТЕМ

Член 34

Мерење и мерно место

(1) Мерење на топлинската енергија која дистрибутерот ја презема во дистрибутивниот систем од регулираниот производител и од производителите на топлинска енергија се врши со мерни уреди за топлинска енергија за кои Бирото за метрологија има издадено сертификат за верификација (во понатамошен текст мерни уреди) кои се во сопственост на дистрибутерот и се поставени на точно дефинирано место на влез во дистрибутивниот систем.

(2) Мерење на топлинската енергија која дистрибутерот ја испорачува на мерните места на потрошувачите се врши со верификувани мерни уреди на топлинска енергија поставени на точно дефинирано место во топлинската станица.

(3) На едно мерно место, односно на една топлинска станица, може да има приклучено повеќе потрошувачи.

Член 35 Мерни уреди

(1) Дистрибутерот врши набавка, верификација, поставување и одржување на мерните уреди во топлинските станици на кои се приклучени објектите на потрошувачите.

(2) Дистрибутерот ќе набави и постави мерен уред на мерното место приклучено без мерен уред во топлинската станица на приклучен потрошувач на дистрибутивниот систем, а потрошувачот ќе обезбеди пристап до мерното место за непречена реализација на истото. Необезбедувањето на пристап за поставување на мерен уред ќе се смета за неовластено преземање на топлинска енергија согласно член 44, став 1, алинеа 4 од овие Мрежни правила.

(3) Мерниот уред на топлинска енергија кој дистрибутерот го набавил и го поставил на мерното место во топлинската станица на потрошувачот заради мерење на топлинската енергија која се испорачува на мерното место е сопственост на дистрибутерот.

(4) Уредите врз основа на кои се врши локално распределување на топлинската енергија помеѓу различни потрошувачи во еден објект за кои што има еден мерен уред се составен дел од системот за мерење на потрошената топлинска енергија во објектот и се во сопственост на дистрибутерот.

(5) Регулираниот производител и производителите на топлинска енергија ги набавуваат, поставуваат, одржуваат контролните мерни уреди, кои се нивна сопственост и со кои се мери предадената топлинска енергија во дистрибутивниот систем.

(6) Потребниот простор, комплетната инсталација и трошоците за електрична енергија кои ги користат верификуваните мерни уреди, ги обезбедуваат корисниците на дистрибутивниот систем (регулираниот производител, производителот и потрошувачите).

(7) Типот, карактеристиките и местоположбата на мерните уреди ја утврдува операторот на системот за дистрибуција во зависност од техничките можности на приклучното место и истата може да биде во или надвор од границите на имотот на корисниците.

(8) Опремата преку која може да се влијае на точноста и исправноста на мерењето и/или на пресметката на преземената и испорачана топлинска енергија потребно е да биде пломбирана од страна на дистрибутерот.

(9) Контрола, замена на неисправен мерниот уред и редовна верификација врши дистрибутерот на свој трошок.

(10) Контрола на мерниот уред во топлинската станица, негова замена и вонредна верификација може да побара потрошувач или група на потрошувачи на мерното место со поднесување на писмено барање до Снабдувачот кој контролата, замената и вонредната верификација ја организира во договор со барателот и дистрибутерот.

(11) Ако при вонредна верификација на мерниот уред, по барање на потрошувачот се утврди дека мерниот уред е неисправен, трошокот за контрола, замена и вонредна верификација на мерниот уред е на товар на дистрибутерот, а во спротивно сите трошоци се на товар на лицето кое ја побарало вонредната верификација. Потрошената топлинска енергија на мерното место во периодот за кој мерењето се прогласува за неисправно се пресметува согласно член 41 од овие Мрежни правила.

Член 36

Стандарди на мерната опрема

(1) Мерните уреди треба да бидат со соодветна класа на точност и прописно пломбирани и верификувани на начин и рок утврдени со Законот за метрологија и други прописи.

(2) Мерните уреди треба да:

1) бидат соодветно опремени за мерење на проток на топлоносителот, температура на влезната и повратната линија на топлоносителот, да имаат единица за пресметка на енергија и да бидат димензионирани според потребите на соодветниот корисник;

2) одговараат на МКС ЕН 1434 стандарди со класа на точност 2;

(3) Сите карактеристики на мерната опрема и поставувањето се одредени во Посебните технички услови за проектирање, изведба и одржување на дистрибутивен систем.

Член 37

Мерени големини на топлоносителот на влез во дистрибутивната мрежа

(1) Мерните уреди инсталирани на цевководите на излез од секоја поединечна топлана, односно на влез на цевководите од дистрибутивната мрежа, треба да мерат и локално да ги покажуваат следниве податоци:

1) измерена кумулативна топлинска енергија во kWh или MWh (GJ);

2) протекнат кумулативен волумен на топлоносителот во m³;

3) температура на топлоносителот на влез во дистрибутивната мрежа во °C;

4) температура на топлоносителот на поврат од дистрибутивна мрежа во °C;

5) моментален проток на топлоносителот во m³/h или l/s;

6) моментална моќност (kW, MW).

Член 38

Мерени големини на топлоносителот на мерно место во топлинските станици

(1) Мерните уреди, инсталирани на мерните места во топлинските станици во објектите на потрошувачите треба да мерат и локално да ги покажуваат следниве податоци:

1) измерена кумулативна топлинска енергија во kWh или MWh;

2) протекнат кумулативен волумен на топлоносителот во m³;

3) температура на топлоносителот на влез во топлинската станица на објектот во °C;

4) температура на топлоносителот на излез од топлинската станица на објектот во °C;

5) моментален проток на топлоносителот во m³/h или l/s;

6) моментална моќност (kW, MW).

(2) Мерните уреди треба да бидат во состојба да работат најмалку шест месеци без надворешен извор на енергија.

Член 39

Отчитување на мерни уреди на влез во дистрибутивната мрежа и во топлинските станици

(1) Отчитувањето на мерни уреди на влез во дистрибутивната мрежа се врши од страна на дистрибутерот во присуство на преставници на регулираниот производител, производителот и Регулаторната комисија за енергетика со отчитување на лице место, првиот ден

во месецот во 08:00 часот, при што се изготвува записник кој го потпишуваат сите присутни преставници, со состојба на калориметрите во 24:00 часот во последниот ден во месецот, кај мерните уреди каде што има вградена мемориска единица. При промена на цената се врши дополнително читање.

(2) Записникот за отчитаните состојби на мерните уреди на влез во дистрибутивната мрежа е пропишан на образец кој е составен дел на овие Мрежни правила.

(3) Отчитувањето на мерните уреди во топлинските станици се врши од страна на дистрибутерот, далечински преку мониторинг систем, со отчитување на лице место или со самоотчитување еднаш месечно, а при промена на цената се врши дополнително читање.

(4) Снабдувачот може да изврши контрола на отчитаната топлинска енергија на мерните уреди во присуство на овластено лице од дистрибутерот.

(5) Контрола на отчитаната топлинска енергија може да побара потрошувач или група на потрошувачи на мерното место со поднесување на писмено барање до Снабдувачот кој контролата ја организира во договор со барателот и дистрибутерот.

(6) Потрошувачите добиваат податоци за потрошената топлинска енергија за секој месец во доставените фактури.

Член 40

Определување на испорачаната топлинска енергија на мерно место со пресметка

(1) Определување на испорачаната топлинска енергија на мерно место со пресметка се врши во случај:

- 1) на неисправен мерен уред;
 - 2) мерилото во целиот период или во дел од периодот било нефункционално заради проток на топлоносителот вон мерниот опсег на мерилото;
 - 3) ако, од оправдани причини, не е прочитана регистрираната топлинска енергија на мерниот уред.
- (2) Во случајот од ставот 1, алинеја 3 на овој член, при првото следно читање надоместокот ќе се издначи соодветно на потрошената топлинска енергија кај потрошувачите.

Член 41

Пресметка на испорачаната топлинска енергија на мерно место преку топлинска моќност

(1) Испорачаната топлинска енергија на мерно место со пресметка се врши преку топлинска моќност според следната формула:

$$E_{pre} = W_{an} \times [(20 - t_{nsr}) / (20 - t_{npr})] \times H$$

E_{pre}	- пресметана топлинска енергија;	[kWh]
W_{an}	- ангажирана топлинска моќност на мерното место;	[kW]
t_{nsr}	- средна надворешна температура на воздухот во периодот на пресметка, мерена од УХМР на мерна станица Зајчев рид и зголемена за: октомври 0.9°C, ноември 0.6°C, декември 0.9°C, јануари 0.7°C, февруари 1.2°C, март 1.0°C, април 0.8°C	[°C]
t_{npr}	- надворешна проектна температура, (за Скопје -15°C);	[°C]
H	- часови на работа на системот е сума од часовите на работа на системот во едно деноноќие h во периодот на пресметка.	[h]

Член 42

Пресметка на преземената топлинска енергија од регулираниот производител во дистрибутивната мрежа

(1) Во случај на неисправност на верификуваниот мерен уред на влез во дистрибутивната мрежа кој е сопственост на дистрибутерот, преземената топлинска енергија во дистрибутивната мрежа се одредува според измерената енергија на соодветниот верификуван и исправен мерен уред сопственост на регулираниот производител.

(2) При истовремена неисправност на мерниот уред на влез во дистрибутивната мрежа кој е сопственост на дистрибутерот и на мерниот уред на излез од производната постројка кој е сопственост на регулираниот производител, предадената топлинска енергија во дистрибутивната мрежа се определува преку потрошеното гориво според следната формула:

$$Q_{x,m}^{def} = \frac{izm}{x,m-1} \times \frac{Q_{n,m}^{izm}}{Q_{n,m-1}^{izm}} \quad \text{каде:}$$

- $Q_{x,m}^{def}$ [MWh] - пресметана испорачана топлинска енергија од вод x во тековниот месец кога мерниот уред е во дефект,

- $Q_{x,m-1}^{izm}$ [MWh] - измерена испорачана топлинска енергија од вод x во претходниот месец кога мерниот уред бил исправен

- $Q_{n,m}^{izm}$ [MWh] - измерена испорачана топлинска енергија од споредбен исправен мерен уред на вод n во тековниот месец

- $Q_{n,m-1}^{izm}$ [MWh] - измерена испорачана топлинска енергија од споредбен исправен мерен уред на вод n во претходниот месец

Како споредбен исправен мерен уред на вод n може да се земе било кој исправен мерен уред на водовите од топланите кои се во функција.

Член 43

Преземена топлинска енергија од производители во дистрибутивната мрежа

(1) Мерењето на преземената топлинска енергија од производители на топлинска енергија се врши со верификуван мерен уред на влез во дистрибутивната мрежа кој е сопственост на дистрибутерот.

(2) Во случај на неисправност на верификуваниот мерен уред на влез во дистрибутивната мрежа кој е сопственост на дистрибутерот, преземената топлинска енергија во дистрибутивната мрежа се одредува според измерената енергија на соодветниот верификуван и исправен мерен уред сопственост на производителот.

6.1 НЕОВЛАСТЕНО ПРЕЗЕМАЊЕ НА ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА ОД ДИСТРИБУТИВНИОТ СИСТЕМ

Член 44

Случаи на неовластено преземање на топлинска енергија од дистрибутивната мрежа

(1) Под неовластено преземање на топлинска енергија од дистрибутивниот систем се подразбираат следните случаи:

1) ако корисникот извршил приклучување на својот објект на дистрибутивната мрежа, без Решение за согласност за пристап на дистрибутивниот систем и без склучен договор за снабдување на топлинска енергија со снабдувачот;

2) по исклучување на корисникот од дистрибутивната мрежа од страна на дистрибутерот, корисникот повторно самоволно се приклучил на дистрибутивната мрежа;

3) ако корисникот извршил манипулација врз мерниот уред при што презема нерегистрирана количина на топлинска енергија;

4) ако корисникот презема нерегистрирана количина на топлинска енергија без мерна опрема;

5) ако корисникот извршил премостување на мерната опрема, при што презема нерегистрирана количина на топлинска енергија;

6) ако корисникот вградил мерна опрема која не е одобрена и/или вградена од дистрибутерот;

7) ако корисникот презема топлинска енергија преку оштетена мерна опрема и/или заштитната пломба е отстранета, со што е оневозможено правилно регистрација на преземената количина на топлинска енергија.

Член 45

Определување на неовластено преземена топлинска енергија на мерно место

(1) Неовластено преземената топлинска енергија на мерно место се пресметува преку топлинска моќност и се определува на следниот начин:

$$E_{pre} = W_{an} \times [(20 - t_{nsr}) / (20 - t_{npr})] \times H$$

E_{pre} - пресметана топлинска енергија; [kWh]

W_{an} - ангажирана топлинска моќност, еднаква на инсталираната зголемена за 50%; [kW]

t_{nsr} - средна надворешна температура на воздухот во периодот на неовластено преземање мерена од VXMP на мерна станица Зајчев рид и зголемена за: октомври 0.9°C, ноември 0.6°C, декември 0.9°C, јануари 0.7°C, февруари 1.2°C, март 1.0°C, април 0.8°C [°C]

t_{npr} - надворешна проектна температура, (за Скопје -15°C); [°C]

H - часови на работа на системот е сума од часовите на работа на системот во едно деценокије h , во периодот на неовластено преземање на топлинска енергија [h]

(2) Максималниот период за пресметка на неовластеното користење на топлинска енергија од дистрибутивната мрежа изнесува 1 (една) година нааназад од денот на утврдување на неовластеното користење на топлинска енергија.

(3) Периодот за пресметка на неовластено користење на топлинска енергија од дистрибутивната мрежа може да биде пократок од 1 (една) година и во тие случаи ќе се земе датумот од документацијата на дистрибутерот:

1) момент на настанување на неовластеното користење, во случај каде истото може да се утврди;

2) последна извршена контрола на мерното место и приклучокот кога не е утврдено неовластено преземање (отчитување на мерниот уред не се смета како контрола на мерното место и приклучокот);

3) замена, одјава и пријава на мерниот уред;

4) последно востановено неовластено користење на топлинска енергија.

(4) За месец во кој е утврдено неовластено преземање на топлинска енергија од дистрибутивната мрежа, периодот на неовластено преземање е целиот месец.

(5) За периодот на неовластено користење на топлинска енергија се применуваат важечките цени за топлинска енергија и моќност. Вкупниот надоместок кој се фактурира на потрошувачот за неовластено преземање на топлинска енергија се добива така што пресметаната количина на топлинска енергија, добиена според равенката од став (1) на овој член, ќе се помножи со важечкиот тарифен став за топлинска енергија за соодветната категорија на потрошувач.

Член 46

Постапка на утврдување на неовластено преземање на топлинска енергија на мерно место

(1) Собирање на податоци за откривање на неовластено преземање на топлинска енергија се врши при:

1) Редовно отчитување на мерни уреди;

2) Анализа на потрошувачка на топлинска енергија;

3) Анализа на загуби на определени подрачја;

4) Анализа на оптоварувања на делови од дистрибутивната мрежа во однос на испорачаната топлинска енергија;

5) Одржување на мерно место и приклучок;

6) Редовна или вонредна верификација на мерна опрема;

7) Пријава од страна на вработен кај дистрибутерот или трето лице.

(2) Врз основа на податоците од став (1) на овој член, за мерното место и/или мерната опрема за кои постои сомневање дека неовластено се презема топлинска енергија, дистрибутерот изготвува Работен налог за контрола на мерно место и/или мерна опрема.

(3) Во случај кога ќе се открие неовластено преземање на топлинска енергија, при извршување на било кои други редовни активности (замена на мерен уред, исклучување, одржување и сл.) од страна на стручни лица на дистрибутерот, се изготвува Записник за утврдување на неовластено преземање на топлинска енергија, без претходно издаден работен налог.

(4) Неовластено преземање на топлинска енергија можат да утврдат најмалку две стручни лица на Дистрибутерот.

(5) Стручните лица задолжително треба да поседуваат легитимација издадена од страна на дистрибутерот, која на барање на потрошувачот се должни да ја покажат. Потрошувачот или негов претставник има право да присуствува на контрола на мерното место.

(6) Доколку при контрола на мерното место и/или на мерната опрема се утврди неовластено преземање на топлинска енергија, стручните лица на дистрибутерот задолжително треба да изготват Записник за утврдување на неовластено преземање на топлинска енергија и да обезбедат доказ (мерна опрема, оштетени пломби, фотографии и сл.).

(7) Дистрибутерот ја чува документацијата со која се утврдило неовластеното преземање на топлинска енергија (Записник за утврдување на неовластено преземање на топлинска енергија, Работен налог за контрола на мерното место, фотографии и сл.).

(8) Работниот налог особено содржи:

1) Податоци за мерното место;

2) Податоци за мерната опрема;

3) Податоци за стручните лица на дистрибутерот.

(9) Записникот за утврдување на неовластено преземање на топлинска енергија особено содржи:

1) Податоци за мерното место;

2) Датум на утврдување на неовластено преземање на топлинска енергија;

3) Податоци за лицата кои извршиле контрола на мерното место и/или мерната опрема;

4) Начин на кој е извршено неовластено преземање на топлинска енергија;

5) Ангажирана мокност на потрошувачот.

(10) Записникот за утврдување на неовластено преземање на топлинска енергија треба да го потпишат најмалку две стручни лица на дистрибутерот и потрошувачот, односно негов претставник, доколку е согласен со записникот. Доколку потрошувачот, односно неговиот претставник не е согласен со записникот, тогаш треба да се потпише на место "Не сум согласен со записникот". Доколку потрошувачот одбива да го потпише записникот, стручното лице на дистрибутерот задолжително го потпишува текстот "Потрошувачот одбива да го потпише записникот". Доколку потрошувачот не е присутен при контролата на мерното место и/или мерната опрема, се пишува "Потрошувачот не е присутен".

Член 47

Постапка за наплата на неовластено преземената топлинска енергија на мерно место и исклучување на потрошувач од дистрибутивниот систем

(1) Кога кај потрошувачот е утврдено неовластено преземање на топлинска енергија, на потрошувачот му се остава еден примерок од Записникот за утврдување на неовластено преземање на топлинска енергија. Доколку потрошувачот не бил присутен при изготвување на записникот или одбил да го потпише записникот, дистрибутерот ќе му го достави по пошта.

(2) Дистрибутерот изготвува пресметка на неовластено преземената количина на топлинска енергија согласно член 45 од овие Мрежни правила.

(3) Пресметката со примерок од записникот за утврдување на неовластено преземање на топлинска енергија, работен налог за контрола на мерното место, фотографии и сл. кои ги поседува дистрибутерот му ги доставува на снабдувачот.

(4) Снабдувачот, врз основа на документите добиени од дистрибутерот изготвува фактура и му ја доставува на потрошувачот.

(5) Доколку потрошувачот не ја плати фактурата во рок од 8 (осум дена), дистрибутерот, по налог на Снабдувачот, може да го исклучи потрошувачот од дистрибутивниот систем.

(6) Во случај на неовластено преземање на топлинска енергија од член 44 став (1) точка 1, 2, 4, 5 и 6 од овие Мрежни правила, Дистрибутерот може да го исклучи потрошувачот од дистрибутивниот систем без предупредување.

(7) Дистрибутерот не е одговорен за настанување на евентуална материјална или нематеријална штета на потрошувачот заради исклучувањето од став 5 и 6 на овој член.

(8) По утврдување на неовластено преземање на топлинска енергија снабдувачот може да покрене судска постапка согласно закон.

Член 48

Приклучување на потрошувач кој е исклучен поради неовластено преземање на топлинска енергија

(1) Во случај кога потрошувачот е исклучен поради неовластено преземање преземање на топлинска енергија, може да поднесе Барање за приклучување откако ќе ја плати фактурата за неовластено преземање и ќе го плати неместокот за приклучување согласно Одлуката за определување на трошоците за исклучување и приклучување на топлинска станица (мерно место) на корисник од/на топловодна дистрибутивна мрежа која ја донесува дистрибутерот по претходно одобрување на Регулаторната комисија за енергетика.

6.2 НЕОВАСТЕНО ИСПУШТАЊЕ НА ТОПЛИНОНОСИТЕЛ

Член 49

Дефиниција за неовластено испуштање на топлиноносител

(1) Неовластено испуштање на топлиноносител претставува секое испуштање на топлиноносител од системот за дистрибуција, од заедничката грејна инсталација на објектот или од грејната инсталација на потрошувачот, без одобрување од операторот на системот за дистрибуција.

Член 50

Постапка за утврдување на неовластено испуштање на топлиноносител

(1) Собирање на податоци за откривање на неовластено испуштање топлиноносител се врши при отчитување на мерни уреди, анализа на загуби на поделни подрачја на системот за дистрибуција, одржување на системот за дистрибуција, редовна или вонредна контрола, како и пријава од страна на вработен кај операторот на системот за дистрибуција или трето лице.

(2) Кога ќе се утврди неовластено испуштање на топлиноносител, при извршувањето на активностите од став (1) на овој член, од страна на претставници на операторот на системот за дистрибуција се изготвува Записник за утврдување на неовластено испуштање на топлиноносител.

(3) Потрошувачот или негов претставник има право да присуствува на контрола за неовластено испуштање на топлиноносител.

(4) Записникот за утврдување на неовластено испуштање на топлиноносител содржи:

- 1) податоци за локацијата / мерното место;
- 2) датум за утврдување на неовластено испуштање на топлиноносител;
- 3) количина на топлиноносител во m³;
- 4) податоци за лицата кои извршиле контрола;
- 5) начин на кое е извршено неовластеното испуштање на топлиноносител.

(5) Записникот за утврдување на неовластено испуштање на топлиноносител треба да го потпишат најмалку двајца претставници на операторот на системот за дистрибуција и лицето кое врши неовластено испуштање на топлиноносител, односно негов претставник.

(6) Доколку лицето кое врши неовластено испуштање на топлиноносител, односно негов претставник одбие да го потпише Записникот за неовластено испуштање на топлиноносител, тогаш тоа се наведува во записникот и истиот се смета за валиден.

(7) Записникот се изготвува во две копии, едната за операторот на системот за дистрибуција и една за лицето кое врши неовластено испуштање на топлиноносител.

(8) Веднаш по утврдување на неовластено испуштање на топлиноносител, се врши исклучување на инсталациите преку кои се врши неовластено испуштање на топлиноносител.

(9) Операторот на системот за дистрибуција не е одговорен за настанување на евентуална материјална или нематеријална штета на потрошувачот како последица на неовластено испуштање на топлиноносител.

Член 51

Определување на надоместокот за наплата на неовластено испуштање на топлиноносител

(1) Надоместокот за наплата на неовластеното испуштање на топлиноносител се определува на следниов начин:

$$N_{pre} = V \times C$$

каде што:

$$V = (Z_2 - Z_1) \times t$$

Npre	пресметан надоместок за наплата	[ден]
V		[m3]
Z1	загуба на топлиноносител пред неовластено испуштање	[m3/h]
Z2	загуба на топлиноносител за време на неовластено испуштање	[m3/h]
t	Времетраење на неовластено испуштање на топлиноносител	[h]
C	Цена за неовластено испуштање на топлиноносител	[ден/m3]

(2) Загубата на топлиноносител пред и за време на неовластено испуштање, како и неговото времетраење го утврдува операторот на системот за дистрибуција преку податоците од член 50 став (1), како и од евиденцираните загуби на топлиноносител.

(3) Цената за неовластено испуштање на топлиноносител е двојно повисока од цената за испуштање на топлиноносител при исклучување и приклучување на топлинска потстанција на потрошувач од системот за дистрибуција и трошоци за празнење на инсталација заради изведување на сервисни активности и приклучување и исклучување на грејна инсталација.

(4) Операторот на системот за дистрибуција врз основа на записникот за утврдување на неовластено испуштање на топлиноносител и пресметката од став (1) од овој член, изготвува фактура и ја доставува на лице-то кое врши неовластено испуштање на топлиноносител.

7. СОДРЖИНАТА НА ПЛАНОВИТЕ ЗА РАЗВОЈ НА ДИСТРИБУТИВНИОТ СИСТЕМ И НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА СПОРЕД КОЈА КОРИСНИЦИТЕ НА СИСТЕМОТ ГИ ДОСТАВУВААТ НЕОПОХОДНИТЕ ПОДАТОЦИ ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ НА ПЛАНОВИТЕ ЗА РАЗВОЈ

7.1. ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ

Член 52

Правила за планирање

(1) При планирање на одржувањето и развојот на системот за дистрибуција на топлинска енергија се применуваат критериумите за проектирање и постапките определени со овие Мрежни правила имајќи ги предвид барањата и потребите на сите корисници на системот за дистрибуција.

(2) Идејните проекти за развој, односно за проширување на системот за дистрибуција кои се однесуваат за период од најмалку три години, дистрибутерот е должен да ги објави на својата веб страна.

(3) Дистрибутерот системот за дистрибуција го планира, проектира и гради согласно генералниот и деталните урбанистички планови.

Член 53

Принцип за планирање

(1) Планирањето на одржувањето и развојот на дистрибутивниот систем, треба да се засновува на два битни функционални аспекти, и тоа:

1) Адекватност како способност на дистрибутивниот систем да ја преземе и испорача потребната топлинска енергија до потрошувачите во дефинираното време за испорака, земајќи ги во предвид и разумно очекува-

ните непланирани испади на елементите на дистрибутивната мрежа. При планирањето, адекватноста на дистрибутивниот систем се постигнува со димензионирање на елементите на дистрибутивниот систем во согласност со прифатениот критериум за исполнување на минималните барања на дистрибутивниот систем во однос на испадот на било кој елемент од дистрибутивниот систем при што не смее да се загрози безбедноста на работењето на дистрибутивниот систем заради постигнување на номиналните вредности на притисокот или температурата во рамките на толерантното поле, односно граничните вредности, како и резервни варијанти на снабдување со топлинска енергија во случај на изолирање на дел од дистрибутивниот систем за задоволување на потребите на корисниците;

2) Сигурност е способност на дистрибутивниот систем да ги надмине ненадејните пореметувања и непредвидени испади на елементите.

(2) При анализа на системот за дистрибуција треба да се дефинираат случајните пореметувања и расположивите корективни мерки за соодветните пореметувања, односно:

1) Расположива разлика на притисок на приклучното место на потрошувачот, при што дистрибутивниот систем треба да се димензионира така да на секое место на приклучок на влез на објектот биде задоволена минималната граница за разликата на влезниот и излезниот притисок, која обезбедува неопходен проток на топлиноносител за испорака на потребната количина на топлинска енергија во сите услови на испорака и постигнување на гарантираната температура во просторите кои се греат. Минималната разлика на влезниот и излезниот притисок на местото на приклучување не може да биде помала од $\Delta p = 0,5 \text{ bar}$;

2) Протокот на приклучокот (во топлинската станица) треба да биде доволен да обезбеди гарантиран проток за најнеповолниот потрошувач во најнеповолните услови на работа;

3) Протокот низ дистрибутивната мрежа треба да обезбеди гарантирани протоци на најнеповолните приклучни места во најнеповолните услови на работа;

4) Вредностите на притисокот на топлиноносителот на местото на приклучокот да бидат над долните гранични вредности на притисокот потребни да обезбедат полнење на инсталацијата на корисникот со топлиноносител, а во спротивно приклучувањето на потрошувачот да биде со индиректен систем или други технички решенија;

5) Дистрибутивната мрежа се смета за стабилна кога после издвојување на одредена делница, останатиот дел од системот за дистрибуција на топлинска енергија може да работи нормално и преку истиот може да се врши ненарушена (редовна) испорака на топлинска енергија на корисниците.

Член 54

Основни технички податоци за дистрибутивната мрежа кои се користат при планирање

Нормален притисок	12 bar
Најмала притисна разлика	0,5 bar
Номинална температура на топлиноносителот	110°C
Температурата на топлиноносителот на излез на топланата при температура на надворешниот воздух -15°C	95°C
Температура на топлиноносителот на излез на топлана при температура на надворешен воздух +4°C	72°C

Член 55 Податоци за планирање

(1) Во однос на податоците за планирање се применуваат следните правила:

1) Доверливост на системот за дистрибуција на топлинска енергија се оценува со анализа на енергетскиот систем за топлинска енергија за греење со симулации на дистрибутивната мрежа за задоволување на предвидените потреби на потрошувачите при што се утврдува потребата од подобрување и зајакнување на дистрибутивната мрежа. Податоците кои се неопходни за оценување на доверливоста на дистрибутивната мрежа ги утврдува дистрибутерот и истите се доставуваат од страна на регулираниот производител на топлинска енергија, производителите и снабдувачот, по барање на дистрибутерот.

2) Прелиминарни податоци за планирање се податоци кои што му се потребни на дистрибутерот да може да врши планирање на системот, а се однесуваат на предвидените развојни планови на корисниците на системот за дистрибуција. Корисниците на системот за дистрибуција достават до дистрибутерот податоци за нивните постројки за производство и потрошувачка на топлинска енергија, како и прелиминарни планови заради изготвување на студии и развојни планови.

3) Официјални податоци за планирање се податоците од договорите меѓу корисниците на дистрибутивниот систем нивните измени и дополнувања, податоците од развојните планови на корисниците на дистрибутивниот систем како и податоците кои се барани од дистрибутерот во согласност со правилата за планирање, стануваат официјални податоци за планирање и истите ја дефинираат основата за планирање на системот за дистрибуција.

7.2. ОЦЕНКА НА ДОВЕРЛИВОСТ НА СИСТЕМОТ ЗА ДИСТРИБУЦИЈА НА ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА

Член 56 Правила за одржување на доверливост на дистрибутивниот систем

(1) Остварувањето на законски утврдената надлежност за одржување и развој на дистрибутивниот систем, како и извршувањето на обврските за обезбедување на јавна услуга кои што се однесуваат на сигурно, навремено и квалитетно снабдување со топлинска енергија за греење, дистрибутерот го уредува со Правила за одржување на доверливост на дистрибутивниот систем.

(2) Правилата за одржување на доверливоста на дистрибутивниот систем треба да бидат засновани на:

- 1) прогнозираните потреби за топлинска енергија за греење;
- 2) оценка на адекватноста на производните капацитети;
- 3) оценка на адекватноста на дистрибутивната мрежа.

(3) Правилата за одржување на доверливоста на дистрибутивниот систем треба да ги содржат мерките со кои треба да се обезбеди задоволување на идната потрошувачка.

8. НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА СИСТЕМСКАТА РЕЗЕРВА И СИСТЕМСКИТЕ УСЛУГИ ОД СТРАНА НА РЕГУЛИРАНИОТ ПРОИЗВОДИТЕЛ

Член 57 Договори

(1) Дистрибутерот, по претходно одобрение од Регулаторната комисија за енергетика, а во согласност со важечките закони, овие Мрежни правила и Правилата

за снабдување со топлинска енергија, склучува Договор со регулираниот производител на топлинска енергија со времетраење не покусо од една година за:

- 1) обезбедување на системска резерва;
 - 2) системски услуги за обезбедување на потребните работни параметри во дистрибутивниот систем;
 - 3) топлинска енергија за покривање на загубите во дистрибутивниот систем;
 - 4) топлинска енергија за потребите на потрошувачите.
- (2) Со договорот од ставот (1) на овој член, особено ќе се уредат:

1) начинот и постапката за обезбедување на системска резерва и системските услуги, во согласност со овие Мрежни правила;

2) начинот на плаќање на услугите и топлинската енергија што регулираниот производител ги обезбедува во дистрибутивниот систем.

(3) Дистрибутерот ја доставува до Регулаторната комисија за енергетика целокупната документација во врска со извршувањето на Договорите со регулираниот производител и производителите, како и финансиски извештаи и ревизија на финансиските извештаи изработени од овластен ревизор, извештаи за работењето и други податоци согласно со условите пропишани со лиценцата издадена од Регулаторната комисија за енергетика.

(4) Основни елементи на договорот кои дистрибутерот ги склучува со регулираниот производител се:

- 1) предмет на договорот;
- 2) определување на количини, рокови на испорака и цена;
- 3) начин на фактурирање, плаќање и обезбедување на гаранции за плаќање;
- 4) дефинирање на мерењето и пресметка на топлинската енергија.

Член 58

Квалитет, регулација и контрола на квалитетот на топлинската енергија испорачана во дистрибутивната мрежа

(1) Регулираниот производител на топлинска енергија испорачува топлинска енергија (од сопствено производство и/или од производители) во дистрибутивната мрежа според климатските услови и потребите на потрошувачите за во периодот од 06.00 до 22.00 часот, во текот на грејната сезона, кај потрошувачот да се обезбеди внатрешна собна температура од $20 \pm 1^\circ\text{C}$.

(2) Заради обезбедување на обврската од став (1) од овој член, Регулираниот производител своите постројки треба да ги управува според Посебните технички и технолошки услови за работа на топланите кои се составен дел на овие Мрежни правила.

(3) Регулацијата на испорачаната топлинска енергија во дистрибутивната мрежа регулираниот производител ја врши со регулација на температурата на топлотеносителот според следнава табела:

Температурен дијаграм за испорака на топлинска енергија во дистрибутивната мрежа во зависност од температурата на надворешниот воздух

$t_{\text{вн}} / ^\circ\text{C}$	-15	-14	-13	-12	-11	-10	-9	-8	-7	-6	-5	-4	-3	-2	-1	0
$t_{\text{вн}} / ^\circ\text{C}$	94	93	92	91	90	89	88	87	86	85	84	83	82	81	80	79
$t_{\text{вн}} / ^\circ\text{C}$	60	60	59	59	58	58	57	57	56	55	55	54	53	52	52	51

$t_{\text{вн}} / ^\circ\text{C}$	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
$t_{\text{вн}} / ^\circ\text{C}$	78	76	74	72	70	68	66	64	62	60	58	56	54	52	50
$t_{\text{вн}} / ^\circ\text{C}$	50	49	48	48	47	46	45	44	43	42	41	40	39	38	37

t над (°C) - температура на надворешниот воздух кај топланата.
t потис (°C) - излезна температура на топлоносителот од топланата.
t поврат (°C) - повратна температура на топлоносителот во топлана.

(4) Регулirаниот производител извршува постојан мониторинг на параметрите на топлоносителот на влез во дистрибутивната мрежа и податоците ги доставува до дистрибутерот.

(5) Температурата на надворешниот воздух според која се применува температурниот дијаграм за работа на секоја поединечна постројка за производство на топлинска енергија, се мери со мерен уред кој редовно се контролира со еталонски уред верифициран согласно Законот за метрологија.

(6) Регулirаниот производител во своето работење го спроведува температурниот дијаграм за работа на топланите. На барање на дистрибутерот на топлинска енергија, температурниот дијаграм за работа на топланите може да претрпи измени на протоколот и температурата на топлоносителот, а во рамките на капацитетот на топланите.

Член 59

Квалитет, регулација и контрола на квалитетот на топлинската енергија испорачана на потрошувачите

(1) Регулацијата на испорачаната топлинска енергија во грејната инсталација на потрошувачите дистрибутерот ја врши со регулација на температурата на топлоносителот според следнава табела:

Температурни режими на влез во грејната инсталација на Потрошувачот во зависност од температурата на надворешниот воздух

т.реж..	1.0		1.1		1.2		1.3		1.4		1.5		1.6		1.7		1.8		1.9		2.0	
t _{над}	td, iz	td, p	td, iz	td, p	td, iz	td, p	td, iz	td, p	td, iz	td, p	td, iz	td, p	td, iz	td, p	td, iz	td, p	td, iz	td, p	td, iz	td, p	td, iz	td, p
12	42	37	41	36	40	36	38	35	37	34	36	33	35	32	34	31	33	31	32	30	31	29
11	44	39	43	38	42	37	40	36	39	35	37	34	36	33	35	32	34	32	33	31	32	30
10	46	41	45	39	43	39	42	37	41	36	39	35	38	34	37	33	35	33	34	32	33	31
9	48	42	47	41	45	40	43	39	42	38	40	36	39	35	38	34	37	34	35	33	34	32
8	51	44	49	42	47	41	45	40	44	39	42	37	41	36	39	35	38	34	37	33	35	33
7	53	45	50	44	49	43	47	41	45	40	43	38	42	37	41	36	39	35	38	34	36	33
6	55	47	52	45	51	44	49	42	47	41	45	40	43	38	42	37	40	36	39	35	37	34
5	57	48	54	46	53	45	50	43	49	42	46	41	45	39	43	38	41	37	40	36	38	35
4	59	49	56	48	54	46	52	45	50	43	48	42	46	40	44	39	43	38	41	37	39	35
3	61	51	58	49	56	48	53	46	52	44	49	43	47	41	46	40	44	39	42	37	40	36
2	62	52	60	50	58	49	55	47	53	46	50	44	49	42	47	41	45	40	43	38	41	37
1	64	53	61	51	60	50	57	48	55	47	52	45	50	43	48	42	46	40	44	39	42	38
0	66	54	63	52	61	51	58	49	56	48	53	45	51	44	49	43	47	41	45	40	43	38
-1	68	56	65	54	63	52	60	50	58	49	54	46	52	45	50	43	48	42	46	40	44	39
-2	70	57	67	55	64	53	61	51	59	50	56	47	54	46	51	44	49	43	47	41	45	40
-3	72	58	68	56	66	54	63	52	60	51	57	48	55	47	53	45	50	43	48	42	46	40
-4	73	59	70	57	68	55	64	53	62	51	58	49	56	47	54	46	51	44	49	43	47	41
-5	75	60	72	58	69	56	66	54	63	52	60	50	57	48	55	47	52	45	50	43	48	42
-6	77	61	73	59	71	57	67	55	64	53	61	51	58	49	56	47	53	46	51	44	48	42
-7	78	63	75	60	72	58	68	56	66	54	62	52	59	50	57	48	54	46	52	45	49	43
-8	80	64	76	61	74	59	70	57	67	55	63	52	61	51	58	49	55	47	53	45	50	43
-9	82	65	78	62	75	60	71	58	68	56	64	53	62	51	59	49	56	48	54	46	51	44
-10	83	66	79	63	76	61	72	59	70	57	65	54	63	52	60	50	57	48	54	46	52	44
-11	85	67	81	64	78	62	74	59	71	58	67	55	64	53	61	51	58	49	55	47	52	45
-12	86	68	82	65	79	63	75	60	72	58	68	55	65	54	62	52	59	50	56	48	53	46
-13	88	69	84	66	81	64	76	61	73	59	69	56	66	54	63	52	60	50	57	48	54	46
-14	89	70	85	67	82	65	77	62	74	60	70	57	67	55	64	53	61	51	58	49	55	47
-15	91	71	86	68	83	66	79	63	75	61	71	58	68	56	65	53	62	51	59	49	55	47

tnad -температура на надворешниот воздухот
td.iz. -температура на топлиноносителот на излез од топлинската станица, односно на влез на грејната инсталација на потрошувачот

td.p. -температура на топлиноносителот на излез од грејната инсталација на потрошувачот, односно на влез во топлинската станица.

(2) Температурните режими во табелата означени со 1.0 до 2.0 претставуваат нумерички дијаграми на греење, каде излезните температури од топлинската станица произлегуваат од електронските регулатори на греење во топлинската станица, а повратните температури се добиени пресметковно, за систем на греење 90/70°C, теоретски протек во инсталацијата на Потрошувачите и внатрешна температура 20 +1°C.

(3) Температурниот режим во топлинската станица за одреден објект го дефинира Снабдувачот врз база на измерените внатрешни температури во периодот на пробното греење и потоа дава налог на Дистрибутерот да го спроведе и е составен дел на Договорот помеѓу Снабдувачот и Дистрибутерот.

(4) Снабдувачот може да побара измена на првично поставениот температурен режим.

(5) Наведените температури на топлиноносителот на излез од топлинската станица, односно на влез во грејната инсталација на потрошувачот на објектот, Дистрибутерот е должен да ги почитува, во спротивно ќе се смета дека Дистрибутерот не ги исполнува минималните технички критериуми.

(6) Снабдувачот е должен, температурниот режим за греење на Потрошувачот кој го применува за работа во грејната сезона да го постави на видно место во соодветната топлинска станица.

(7) Дистрибутерот е должен на својата web-страница да го објави списокот на сите топлински станици (со полна адреса) и со применуваните соодветни температурни режими за греење.

9. УПРАВУВАЊЕ СО ПОДАТОЦИ

Член 60

Оперативни технички податоци за дистрибутивниот систем

(1) Дистрибутерот воспоставува, одржува и ажурира база за дистрибутивниот систем и за корисниците на дистрибутивниот систем кои особено содржат податоци за:

- 1) елементите во топлинските станици;
- 2) елементите во шахтите;
- 3) должините и димензиите на цевководите во дистрибутивната мрежа;
- 4) инсталираната и ангажираната моќност на потрошувачите;
- 5) температурните режими во секоја топлинската станица;
- 6) параметрите на топлиноносителот низ дистрибутивниот систем (проток, притисок, температура во потисниот и повратниот цевковод);
- 7) оптовареноста на дистрибутивниот систем;
- 8) испорачаната топлинска енергија во и од дистрибутивниот систем;

9) загубите на енергија од истекување на теплоноситеелот;

10) загуби на енергија во целост;

11) настаните во дистрибутивниот систем.

(2) Дистрибутерот ги определува условите и начинот на користење на техничките податоци од базата податоци од ставот (1) на овој член.

Член 61

Постапување со доверливи податоци и информации

(1) Дистрибутерот постапува во согласност со Законот за енергетика и со други закони со податоците и информациите кои ги доставуваат корисниците на дистрибутивниот систем, во согласност со овие Мрежни правила, односно со податоците и информациите кои се однесуваат на барањето за приклучување кон дистрибутивниот систем и со податоците и информациите кои се потребни за планирање, функционирање и за одржување на дистрибутивниот систем, да постапува во согласност со Законот за енергетика и со други закони.

Член 62

Табела за презентација на измерените големини на мерен уред на цевковод во топлана

(1) Податоците од член 39 на овие Мрежни правила кои што се однесуваат на измерените големини на мерниот уред, инсталиран на цевковод низ кој се внесува топлиноносителот во дистрибутивната мрежа, регулираниот производител и другите производители на топлинска енергија ги меморираат во компјутерска база на податоци во табела како што е прикажано а заради презентирање на податоци од претходен период на часовно, просечно дневно, просечно месечно и просечно годишно ниво.

Табела за презентација на измерени големини на мерен уред на цевковод во топлана:

Дата	час	топлана		цевковод				
		Надворешна температура на воздухот	Температура на топлиноносител во потис	Температура на топлиноносител во поврат	Моментален проток на топлиноносител	Кумулативен проток на топлиноносител	Кумулативна количина на произведена топлинска енергија	Ангажирана моќност на котел / топлана
20_01_01	01:00	tnad	tpotis	tpovrat	Protok (m3/h)	Protok (m3)	Q (GJ; MWh)	S (MJ/h; MW)

(2) Согласно Табелата од став 1 на овој член, имајќи ги во предвид измерените големини на секој цевковод поединечно, а во рамките на производната единица (топлана), регулираниот производител на топлинска енергија треба да ги презентира на часовно ниво, следните збирни просечни податоци:

Табела за презентација на збирните просечни податоци на мерен уред во топлана

Топлана								
Дата	час	Надворешна температура на воздухот	просечна температура на топлиноносител во потис	просечна температура на топлиноносител во поврат	просечен кумулативен проток на топлиноносител	просечна кумулативна количина на произведена топлинска енергија	просечна ангажирана моќност на топлана	
20_01_01	01:00	tnad	tpotis	tpovrat	Protok (m3)	Q (GJ; MWh)	S (MJ/h; MW)	

Член 63

Доставување на мерените податоци

(1) Регистрираните измерени големини на ниво на цевковод, презентирани во Табелата од став (1) на член 59 од овие Мрежни правила, се доставуваат до Регулаторната комисија за енергетика во писмена и во електронска форма најдоцна до третиот ден од тековниот месец за претходниот месец.

(2) Пресметаните просечни големини на ниво на топлана, презентирани во Табелата од став 2 на член 59 од овие Мрежни правила, се доставуваат до Регулаторната комисија за енергетика во писмена и во електронска форма најдоцна до третиот ден од тековниот месец за претходниот месец.

Член 64

Собирање на мерените податоци

(1) Корисниците на системот за дистрибуција треба да му овозможат на дистрибутерот електронски да ги собира меморираните податоци на местото на мерење, односно во нивните постројки.

10. НАЧИН И ПОСТАПКА ЗА ИЗВЕСТУВАЊЕ НА КОРИСНИЦИТЕ НА СИСТЕМОТ

Член 65

Известување при планирани прекини

(1) За планиран прекин во дистрибуцијата на топлинската енергија дистрибутерот ги известува потрошувачите преку својата веб-страница и преку средствата за јавно информирање, најмалку три дена пред прекилот.

(2) За денот и часот на привремениот прекин дистрибутерот писмено ги известува снабдувачот и производителите најмалку три дена пред планираниот прекин.

Член 66

Известување при непланирани прекини

(1) За непланиран прекин во дистрибуцијата на топлинската енергија дистрибутерот ги известува потрошувачите преку својата веб-страница за настанатата виша сила и другите околности на непланираниот прекин, како и за очекуваното времетраење потребно за воспоставување на нормална испорака на топлинска енергија.

11. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 67

Престанување на важење на претходните Мрежни правила

(1) Со влегување во сила на овие Мрежни правила за дистрибуција на топлинска енергија за греење, престануваат да важат претходно донесените Мрежни правила за дистрибуција на топлинска енергија за греење („Сл.весник на РМ“ бр. 19/2011).

Член 68

Влегување во сила на Мрежните правила

(1) Овие Мрежни правила влегуваат во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

УО бр.02-3295/213/1
22 јули 2021 година
Скопје

Претседател
на Управен одбор,
Васко Ковачевски, с.р.

Анекс 1

Методологија за пресметка на надомест на приклучување

I

Надомест за приклучоци на нови објекти или реконструирани објекти со значително проширување на грејната површина

1. Надоместокот за приклучување го плаќа барателот за приклучување и истиот се состои од:

- Надомест за увид

- Надомест за создавање на технички услови во системот за дистрибуција за приклучување на нови потрошувачи.

2. Надоместот за приклучување се пресметува согласно формулата:

$НП = НУ + НТУ$ [денари]

НП – надомест за приклучување [денари];

НУ – надомест за увид [денари];

НТУ – надомест за создавање на технички услови во системот за дистрибуција за приклучување на нови потрошувачи [денари];

$НТУ = ЕТУ \times ИМ$ [денари]

ЕТУ – единечен трошок за создавање на технички услови [денари/kW];

ИМ – инсталирана моќност на објектот [kW]

3. Барателот на сопствен трошок ги гради приклучокот и топлинската потстанција со претходно одобрување од страна на АД ЕСМ врз основа на проектот за приклучок и проектот за топлинската станица.

4. По изградбата барателот доставува извештај од овластен надзор за извршената изведба.

- Надоместот за увид изнесува 300 денари, а единечниот трошок за создавање на технички услови во системот за дистрибуција за приклучување на нови потрошувачи изнесува 2.000,00 денари/kW.

ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

3127.

Врз основа на член 29 и член 30 од Законот за меѓуопштинска соработка („Службен весник на Република Македонија“ бр.79/09), член 14 став (1) и (2) и член 50 став (1) точка 15 од Законот за локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ бр.5/2002), Одлуката за воспоставување меѓуопштинска соработка помеѓу Општина Винаца и Општина Кочани бр.09-785/1 од 15.3.2021 година („Службен гласник на Општина Кочани“ бр.4/2021) и Одлуката за воспоставување меѓуопштинска соработка помеѓу Општина Винаца и Општина Кочани бр. 09 - 347 („Службен гласник на Општина Винаца“ бр. 4/2021) долунаведените договорни страни на ден 5.8.2021 година, склучија